

Viktigt i

INFORMATION FRÅN VAXHOLMS STAD
NR 1 • 2020

VAXHOLMS
STAD

VAXHOLM

Digital succé

– när seniorer mötte elever

Vi minns 2019
– ett händelserikt år

Hållbarhetsutmaning:
"Vi behöver
göra förändringen
tillsammans"

Mer pedagogiska fritidshem:
Så jobbar Resarö skola

Ett starkt engagemang bland många ger avtryck

För de allra flesta av oss är det ofta lätt att titta framåt. Vi märker det på flera vis, när vi bjuder in till dialog i olika frågor. Inte minst i den medborgardialog som inleddes 2019, med sikte på 2040, där vaxholmarna svarat på frågor kring vilken stad vi vill att Vaxholm ska vara framåt. Det finns ett stort intresse för att bidra till utvecklingen av vår stad. Det är bra.

Men det finns även tillfällen då vi behöver stanna upp och se tillbaka. Som när vi ska ta fram Vaxholms stads årsberättelse. Vi har nyligen avslutat arbetet med 2019 års upplaga, och jag vill gärna återge några av de fina resultat den redovisar.

Under 2019 har Vaxholms stad genom alla våra medarbetare levererat en bra service till våra invånare med ett gott ekonomiskt resultat. Vaxholm lever upp till kriterierna för god ekonomisk hushållning med ett resultat på över 2 procent.

Vaxholms niondeklassare når bland de bästa kunskapsresultaten i Sverige. Topp tio när det gäller niondeklassarnas snittbetyg, plats två när det gäller behörighet till gymnasiet. Ett målmedvetet arbete har även gjort att vi tillhör de allra bästa på att minska matsvinnet i skolrestaurangerna. Bra jobbat alla barn och ungdomar! Och bra jobbat av pedagoger i skolor och förskolor och medarbetare i våra kök. Att ni så målmedvetet uppmuntrar, sporrar och motiverar från förskolan och uppåt har, tillsammans med alla vårdnadshavare, stor inverkan på hur det går för våra barn och ungdomar.

Inom socialförvaltningen har medarbetare stjärnmärkts och kontinuerligt införs nya e-tjänster. Nyligen sorlade Kronängsskolan av liv under två eftermiddagar när högstadieläver mötte seniorer som ville utveckla sina digitala färdigheter.

Det finns ett engagemang i Vaxholm som jag tycker ger avtryck på många olika vis. Till exempel är Vaxholm den näst tryggaste kommunen i landet. Tack till alla som bidrar till att göra Vaxholm till en trygg plats. I skrivande stund följer vi alla utvecklingen kring covid-19 och smittspridningen i samhället. Vaxholms stad samverkar med en rad myndigheter och följer rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Du hittar uppdaterad information om vilka åtgärder som vidtagits i Vaxholms stad på www.vaxholm.se. Det är nu viktigt att vi alla hjälps åt med att följa rekommendationerna för att skydda både oss själva och varandra.

Malin Forsbrand (C), kommunstyrelsens ordförande

Politiker i Vaxholm

På Vaxholms stads webbplats hittar du förtroendemannaregistret med kontaktoppgifter till alla politiker. Där ser du också vilka uppdrag de har nu och vilka de tidigare haft.

Moderaterna

Gruppledare: Tina Runhem

Liberalerna

Gruppledare: Michael Baumgarten

Centerpartiet

Gruppledare: Fredrik Östman

Socialdemokraterna

Gruppledare: Bengt Sandell

Vänsterpartiet

Gruppledare: Sara Strandberg

Miljöpartiet

Gruppledare: Karin Urbina Rutström

Waxholmspartiet

Gruppledare:
Lisbeth Hjalmarson Grunditz

Kristdemokraterna

Gruppledare: Kjetil Rindal

Sverigedemokraterna

Gruppledare: Klas Beskow

Årets möten i kommunfullmäktige Möten i kommunfullmäktige hålls i Kronängsskolans aula på måndagar kl. 18.00 följande datum, om inget annat meddelas: 20/4, 15/6, 21/9, 16/11 och 14/12. Sammanträdet inleds med en frågestund. Alla är välkomna att lyssna. Du kan se mötena live på plats, live på webben eller i efterhand på www.vaxholm.se under fliken Kommun och politik.

Viktigt i
VAXHOLM

Tidningen Viktigt i Vaxholm ges ut av Vaxholms stad.

Tel växel: 08-541 708 00.

Redaktör

Elisabeth Larsen Brolin, tel 08-541 709 16
Vaxholms stad, 185 83 Vaxholm
Digitalt material skickas till
elisabeth.larsen.brolin@vaxholm.se
Huvudskribent: Malin Ottosson, Vaxholms stad

Ansvarig utgivare: Marie Wiklund, kommunchef

Redaktionsråd

Fredrik Östman (C), Michael Baumgarten (L),
Gunnar Moberg (WP), Tina Runhem (M),
Bengt Sandell (S).

Produktion

The Factory of Design
www.thefactoryofdesign.se

Tryck: Trydells, Laholm

Omslagsbild

David Ryderås och Vivianne Öhlin.
Foto: Malin Ottosson

Nästa nummer utkommer kring
midsommar. Manusstopp 14 maj 2020.

Vaxholm arbetar med Corona

Vaxholms stad samverkar med andra myndigheter och följer den gemensamma strategin för att begränsa smittspridningstakten av det nya coronaviruset. Utifrån Folkhälsomyndighetens riskbedömning och rekommendationer genomför Vaxholms stad olika åtgärder för kommunens olika verksamheter.

- **Läs mer om händelseutvecklingen och senast uppdaterade uppgifter om vilka åtgärder som gäller på www.vaxholm.se**
- **För aktuell allmän information om covid-19 läs mer på www.folkhalsomyndigheten.se**
- **Behöver du sjukvårdsrådgivning ring 1177.**

Utredning om mindre skola på Rindö

Ett vikande elevunderlag på Rindö har föranlett kommunfullmäktige att utbildningsförvaltningen ett uppdrag att framförslag på en mindre skola än den tidigare beslutade.

På Rindö finns en kommunal skola med cirka 90 elever från förskoleklass till årskurs 6. Antalet barnfamiljer som flyttat till Rindö har visat sig vara färre än väntat och sedan läsåret 2014–2015 har elevantalet i skolan minskat med en tredjedel. Skolan gick med ett underskott på 1,7 miljoner kronor 2019.

Det bor idag 156 barn på Rindö och Skarpö. Enligt befolkningsprognosen ökar antalet i jämn takt fram till 2037 då man räknar med 220 barn. Men prognosen är osäker då det hittills flyttat färre barnfamiljer än prognosticerat till Rindö.

Idag går 58 procent av eleverna som bor på Rindö och Skarpö på Rindö skola. Om samma andel elever går på skolan 2037 så blir det 127 elever.

Barn- och utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag från politikerna att utreda hur kostnader och kvalitet påverkas av att bygga en mindre skola än den som tidigare planerats. En mindre skola kan se ut på många sätt och det är inte bestämt om det ska bli F-3, F-5 eller F-6. Flera organisationsförslag kommer att redovisas tillsammans med konsekvensanalyser.

I skrivande stund hade ännu inget beslut fattats, och utredningen planerades redovisas i nämnden i mitten av april. Läs mer på www.vaxholm.se.

Undersökning om gågata:

Tack för alla enkätsvar

Under de senaste åren har en liten del av Hamngatan i centrala Vaxholm nyttjats som gågata. Försöket med gågata har utvärderats på olika sätt, bland annat genom enkät bland företagare i centrum. I början av 2020 genomfördes även en enkät som alla i Vaxholm kunde svara på. Dels publicerade den digitalt på Vaxholms stads webbplats. Pappersenkäter fanns även att hämta och lämna på biblioteket och totalt kom det in cirka 620 svar. Tidigare har även näringsidkare i centrala Vaxholm fått svara på frågor om gågatan. Undersökningarna kommer nu utgöra en del av beslutsunderlaget för gågatans framtid; ett beslut som kommer att tas i nämnden för teknik, fritid och kultur.

I skrivande stund var beslutet ännu inte taget, så håll utkik på www.vaxholm.se.

Stort tack till alla er som besvarar våra enkäter!

Ny rektor på Söderfjärdsskolan

Eva Axelsson är ny rektor i Söderfjärdsskolan från och med mars. Eva kommer närmast från jobbet som biträdande rektor i Vällingbyskolan i Stockholms stad. Hon har tidigare arbetat i skolor i Sollentuna, Täby och Österåker. Eva håller sig gärna till norrkommunerna och bor själv med familjen i Vallentuna.

– Det känns jättekul att börja på Söderfjärdsskolan, säger hon. Det är en härlig familjär stämning på skolan, det känner man direkt.

Eva älskar att jobba med människor och att arbeta tillsammans.

– Att arbeta med människor är det mest spännande som finns, säger hon. Ingen dag är den andra lik och det är aldrig tråkigt på jobbet.

E-tjänst: Skriv till oss

Vaxholms stad utvecklar kontinuerligt nya e-tjänster. En av dem som många redan upptäckt är e-tjänsten Skriv till oss. Här kan du lämna felanmälningar och samtidigt markera på en karta var felet finns. Du har även möjlighet att ladda upp en bild direkt från din mobil.

Händelser i Vaxholm 2019

Kulturnatten

Konst, musik, teater, film, gycklare, skolmat och en sprakande eldshow. Många Vaxholmsbor passade på att ta del av det stora kulturutbudet när Kulturnatt Vaxholm i oktober bjöd på kultur på hemmaplan i alla möjliga former.

Jobbcoachen

Under 2019 startade Vaxholms stads egen jobbcoach som coachar klienter med försörjningsstöd, ordnar rekryteringsträffar och har kostnadsfri rådgivning för allmänheten i rådhuset. Förutom stöd till arbetssökande hjälper han också lokala företag med rekrytering.

Blynäsvikens förskola invigd

I september invigdes den nybyggda förskolan Blynäsviken, vid Eriksövägen och Blynäsvägen. Lokalerna, i två plan, rymmer förskoleverksamhet, just nu fem men med möjlighet till sex avdelningar. Namnet Blynäsviken kommer från den vackra viken alldeles intill.

Bibliotek på hjul

Vaxholms stadsbibliotek utökades under året med en eldriven lådcykel. I cykelns låda kan du låna böcker, CD-böcker och tidskrifter. Cykeln besöker till exempel kajen, badstranden, särskolor, skolor och äldreboenden.

Äldre handlar mat digitalt med stöd av hemtjänsten

Från och med oktober 2019 görs inköp av dagligvaror i stadens hemtjänst hemifrån, digitalt. Tidigare har hemtjänsten fått en lista och pengar eller betalkort av kunden och åkt till affären. Nu har personalen istället med en surfplatta där kund och personal väljer varor tillsammans. Utbudet blir större och kunden kan själv välja varor. Personalen slipper bära tunga kassar.

257,4

det var det genomsnittliga meritvärdet för niondeklassarna på Kronängsskolan 2019. Snittet i Sverige var 229,8 poäng, maxbetyg är 340.

Källa: Skolverket

Rindö fick räddningsvårn

I september invigdes räddningsvårnet på Rindö/Skarpö. Räddningsvårnet består av 16 frivilliga Rindöbor som utbildats av brandförsvaret. Meningen är att det ska fungera som ett komplement till brandförsvarets ordinarie styrka. Räddningsvårnets lokaler ligger i en del av det gamla berggrummet på Rindö (som tidigare tillhörde Försvarsmakten) på Östra Kasernvägen nära Rindö skola. I lokalerna finns bland annat omklädningsrum och plats för värnets utryckningsfordon.

Hur ska Vaxholm utvecklas fram till år 2040?

Många tog chansen att lämna synpunkter inför arbetet med stadens nya översiktsplan. Över 1 000 personer svarade på en webbenkät, cirka 50 personer deltog i ett dialogmöte och under augusti besökte tjänstepersoner flera av Vaxholms öar för att prata med boende. Synpunkterna ligger till grund för arbetet med Vaxholms stads nya översiktsplan "Vaxholm 2040" och hållbarhetsstrategi.

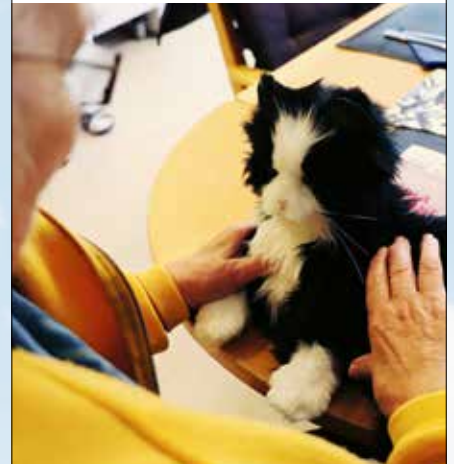
Rena botten

Frivilliga dykare har i samarbete med Vaxholms stad rensat bottnar vid badplatser och hamnar från skräp. Projektet kallas "rena botten" och ger dykarna värdefull träning samtidigt som staden får renare bottnar till exempel i Vaxholms gästhamn och vid Stora Skutviken. Under 2019 plockades cirka fem ton skräp upp. Soporna tas om hand av Vaxholms stad.

Robotkatter

För att öka trivsel och lugn bland äldre har Vaxholms äldreboende köpt in "robotkatter" som nu ligger och spinner, jamar och skapar god stämning. Katterna kallas också för digitala terapidjur och man har kunnat se att katterna dämpar oro och ångest, särskilt på demensavdelningar. De blir ofta ett positivt samtalsämne, de kräver varken mat eller kattlåda och är dessutom både lättskötta och allergifria.

Explosion i hembygdsgården

Natten till den 17 oktober inträffade en explosion i Vaxholms hembygdsgård. Ingen person kom till skada, men byggnaden fick kraftiga skador.

Norrbergskolan revs

I juli inleddes rivningen av Norrbergsskolan och förskolan Lägerhöjden. På Norrberget planeras bland annat bostäder, särskilt boende och en förskola.

Julkalender i Vaxholm

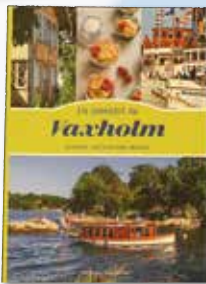
Under 2019 spelade Nordisk film TV in delar av årets julkalender "Panik i tomteverkstaden" på Rådhusorget i Vaxholm.

Eriksöaren invigdes

Under de senaste åren har våtmarken vid Eriksö rekreativområde restaurerats som en av många åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i kustvattnet. I maj hölls högtidlig invigning.

Händelser i Vaxholm 2019

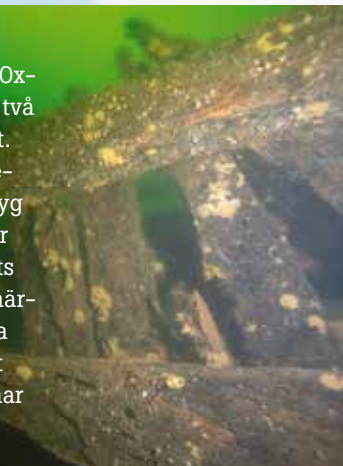

Nyinflyttade välkomnas

Nyinflyttade i Vaxholm får från och med 2019 en välkomstgåva från Vaxholms stad. Boken "En smakbit av Vaxholm" ger glimtar från stadens nu-tid och historia och ger inspiration till den som vill upptäcka Vaxholm. Boken finns också att köpa på Turistbyrån på rådhusstorget.

Vrakfynd

Marinarkeologer har dykt i Ox-djupet i Vaxholm och hittat två örlogsskepp från 1600-talet. Man tror att det kan vara regalskeppet Vasas systerfartyg Äpplet, Kronan eller Scepter som hittats. Prover har tagits från vraket för att göra en närmare datering. Dykningarna har skett på uppdrag av det nya museet Vrak, som öppnar i Stockholm nästa år.

Gädd-BB på Bogesundslandet

Under året gjorde Statens fastighetsverk om våtmarken vid Söderby träsk till ett gädd-BB, en bra plats för gäddor att leka. Gäddor vill gärna leka på översvämmade gräsängar men många av gäddans naturliga lekplatser har försvunnit. Genom att gräva ut en befintlig våtmark och skapa en öppen vattenspegel med konstgjorda öar, skapas en perfekt miljö både för gäddor och sjöfågel.

Europeiskt kemipris till Ytterby gruva

I slutet av april fick Ytterby gruva på Resarö utmärkelsen "Historical landmark" av European Chemical Society (EuChemS) för sin roll som viktigt historiskt landmärke. Flera grundämnen har upptäckts i Ytterby gruva och platsen har haft betydelse för kemins historia och bidragit till att kemi ingår i Nordens kulturarv.

Hamngatan blev gågata

För femte året stängdes den nedre delen av Hamngatan av för bilar och blev gågata under sommaren. För att skapa ett inbjudande gaturum fick gågatan extra parkbänkar, cykelställ och smyckades med blommor.

Koray Kahruman, Vaxholms stads ekonomichef kommenterar årets resultat:

– När vi summerar året som gått finns det en hel del att vara stolta över. Samtidigt hårdnar det ekonomiska läget enligt alla prognoser så det gäller att vi förbereder oss för det, säger Koray Kahruman, ekonomichef i Vaxholms stad. 20 april fattar kommunfullmäktige beslut om årsredovisningen 2019.

Vaxholms stad redovisar ett positivt resultat med 17,2 miljoner kronor. I jämförelse med budget är det 2,7 miljoner kronor sämre resultat än planerat. Årets resultat som andel av skatter, statsbidrag och utjämning uppgår till 2,5 procent, vilket är högre än SKRs tumregel om 2,0 procent för god ekonomisk hushållning.

– Vi levererar hög kvalitet i våra kärnverksamheter såsom förskola, skola och vård- och omsorg.

I tider där många kommuner redovisar ett underskott håller Vaxholm fortsatt ett resultat på över 2,0 procent.

– Det sker genom hårt arbete och viktiga prioriteringar. Ekonomin och budgetdisciplinen är en viktig förutsättning för fortsatt hög kvalitet i kommunens service till våra invånare.

Vilka utmaningar ser du framöver?

– Vi ser en vikande konjunktur i landet vilket bromsar utvecklingen av skatteintäkterna. I Sverige i stort och i Vaxholm väntar en demografisk förändring som innebär att andelen äldre och yngre ökar i en snabbare takt jämfört med de som är i arbetsför ålder. Det blir en utmaning när färre personer ska finansiera en större andel av välfärden. Offentlig sektor kommer att behöva effektivisera och prioritera för att få ekvationen att gå ihop. Utöver detta har riksdagen beslutat införa ändringar i det kommunala utjämningsystemet som innebär att Vaxholms stad förlorar över 7 miljoner kronor ytterligare per år. Vaxholms stad är en av få kommuner i landet som är en nettoinbetalare till det kommunala utjämningsystemet.

Tryggheten 2019

Enligt en rapport om svenska kommuners trygghet och säkerhet ligger Vaxholm på andra plats i Sverige, efter Hammarö i Värmland. Rapporten, Öppna jämförelser: trygghet och säkerhet 2019, är gjord av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Temat för årets undersökning var brott och brottsförebyggande arbete där man jämfört antal personskador, utvecklade bränder, anmälda brott och upplevd oro och trygghet bland invånarna.

Varför slängde du? Elever får klicka i, matsvinnet vägs direkt i hinken.

Här slängs max en köttbulle

I Livsmedelsverkets rapport om skolmatssvinn är Vaxholm bland de allra bästa kommunerna. De senaste två åren har tallrikssvinnet i Vaxholms skolor halverats.

– Det motsvarar nu inte mer än en stor köttbulle per måltid, säger Margareta Andersson chef för måltidsenheten. Vi kan verkligen vara stolta.

I början av året larmade Livsmedelsverket om den enorma mängden mat som slängs i de offentliga verksamheterna. I svenska skolor kastas varje dag 34 ton mat i onödan.

Men i Vaxholm är bilden en helt annan. I genomsnitt slängs 50 gram mat per tallrik varje dag i de svenska

offentliga köken. I Vaxholms skolkök är siffran 18 gram per tallrik.

Vaxholms skolor och förskolor har arbetat hårt med svinnfrågan i många år, men mer fokuserat de senaste två åren.

– Vi har en rutin där vi väger matsvinnet varje dag, säger Linda Wilhelmsson som är förstekock på Söderfjärdsskolan och hållbarhetsamordnare på måltidsenheten. Vi har mer än halverat svinnet de senaste två åren.

Hemligheten bakom framgången är enligt Linda framför allt kunskap och hårt arbete i alla led.

– Vi har goda kunskaper i hur man tar hand om överbliven mat och vi har till exempel skaffat bra kylare så att vi snabbt kan kyla överbliven mat och använda den senare, säger hon. Sedan gäller det att få med alla på tåget. Det är bättre att få barnen att förstå än att stå och klaga på dem när de skrapar av sin tallrik. Våra elever

har verkligen fattat vad det handlar om.

Istället för en stor svart säck att slänga mat i har skolorna idag en mindre hink som står på en våg. Därmed blir det tydligare för eleverna hur mycket de slänger. Intill hinken har man också i perioder ställt en surfplatta där eleven får klicka i en förklaring till varför maten slängts; proppmätt, tyckte inte om, slängde bara skal som inte går att äta, slängde inget och så vidare.

– Vi har en surfplatta som skolorna turats om att använda och då märks omedelbart att svinnet minskar, säger Linda. Eleverna blir mer medvetna.

Men trots de fina resultaten slår sig måltidsenheten inte till ro med de fina siffrorna.

– Det finns alltid saker som kan bli ännu bättre och det gäller att hålla i och fortsätta att jobba med frågan, säger Linda.

Stjärnor i hemtjänsten

I februari fick 18 personer från hemtjänsten och äldreboendets dagverksamhet stjärnmärkning och diplom för väl genomförd demensutbildning.

– Jag är jättestolt över alla som har jobbat hårt och klarat av det här under hösten, säger Marie Sagrelius, enhetschef för hemtjänsten.

De flesta av hemtjänstens cirka 45 anställda gick utbildningen i våras och fick sina diplom och stjärnor då. Dessutom fick dagverksamheten på Borg-

mästargården på Vaxholms äldreboende diplom, vilket innebär att dagverksamheten nu också blir stjärnmärkt.

Utbildningen Stjärnmärkt tagits fram av Svenskt demenscentrum. För att verksamheten ska stjärnmärkas måste minst 80 procent av personalgruppen vara utbildad och märkningen räcker i ett år. Utbildningen syftar till att arbeta personcentrerat, det vill säga att välja lösningar som passar just den brukare man för tillfället arbetar med.

– Det handlar om att se och anpassa hur brukaren vill ha det, säger Marie

Sagrelius. Den här patientgruppen har ju ibland svårt att förklara och svårt att förstå vad vi säger till dem och det väcker ofta rädslor hos dem. Det här arbetet handlar om att få med dem på tåget.

Matsalen i Kronängsskolan sorlade av liv när högstadieelever under två kvällar lärde 150 seniorer att bli mer digitala.

– Jag kan ringa upp och ta emot samtal och sms, det är det hela. Jag vill veta allt, utbrast senioren Margaretha, som var en av de första på plats.

Digital succé

– när seniorer mötte elever

TEXT OCH FOTO MALIN OTTOSSON

I lokalen fanns representanter för flera banker, Fixarna i Vaxholm, Vårdguiden, biblioteket och tjänstemän från Vaxholms stad. Men kvällens huvudpersoner var ändå seniorerna och deras digitala lärare från skolans årskurs nio. Under tre timmar fick seniorerna ställa vilka digitala frågor som helst, oavsett kunskapsnivå. När frågorna blev alltför tekniskt avancerade fanns it-tekniker på plats. Men oftast handlade det om frågor som eleverna hade lätt för att svara på: Hur funkar mobilkameran? Hur tar jag bort program som tar onödig plats i telefonen? Hur laddar jag hem en app och hur funkar google?

De flesta seniorer hade med sina mobiltelefoner till evenemanget, flera hade

också tagit med dator eller surfplatta för att till exempel få hjälp att prova videosamtal, skapa en ny e-postadress eller föra över bilder från mobilen. Det fanns också surfplattor att låna.

– Jag vill försöka förstå mer, säger senioren Anita Orvander. Jag förstår mig inte riktigt på appar och jag har flera program i min mobil som jag vill ta bort. Det är väldigt skojigt att ungdomarna är intresserade av att lära oss pensionärer. De är ju så duktiga!

Rädsla för att göra fel

Vid ett av borden sitter skoleleven Hillevi Bernström och senioren Eva Alderlid lutade över Evas surfplatta.

– Hillevi har till exempel hjälpt mig att

Hugo Metz och Bill Blomqvist.

ladda ner flera appar som jag inte hade, säger Eva, till exempel Sveriges Radio och SVTplay. Det här är ett jättebra initiativ. Jag tycker det är synd att det inte kom ännu fler seniorer. Jag har flera kompisar som inte riktigt vågade.

Eva tror att det kan vara en kombination av rädsla för att verka dum och att göra fel som gör att många seniorer hamnar på efterkälken digitalt.

Hillevi var också nöjd med evenemanget.

– Det känns att man gör nytta, säger hon. Jag kunde svara på de flesta frågor jag fick men det blev också en del allmänt prat. Jag gillar att prata med äldre människor, de har ju mycket mer livserfarenhet och en annan syn på saker. Det här var ett jättekul sätt att tjäna extrapengar.

Minska utanförskapet

Projektet Mer digital är ett koncept från Telia som finansieras av Vaxholms stad, länsstyrelsen och Post- och telestyrelsen. Telia står för teknisk support under eventet. Syftet är att minska det digitala utanförskapet bland seniorer och inspirera dem till att bli mer digitala. Man räknar idag med att cirka 400 000 seniorer i Sverige befinner sig i ett digitalt utanförskap.

Hillevi Bernström visade Eva Alderlid hur man laddar ner och använder appar.

Efter en kaffepaus med wienerbröd fick seniorerna en presentation av Nordea om hur bank-id fungerar och om hur man ser till att det fungerar säkert.

– Jag var lite orolig innan att jag skulle få frågor som jag inte kunde svara på, säger skoleleven Andreas Jansson. Men hittills har jag kunnat svara på det mesta, annars fanns det andra här som jag kunde fråga. Det var extra kul att se seniorernas reaktioner när de liksom fattade. Jag hjälpte till exempel en dam som testade kameran för första gången. Det blev en stark reaktion, hon blev så glad.

Hoppas på fortsättning

Många glada seniorer på väg hem efter evenemanget beskrev att de blivit peppade att fortsätta bli mer digitala. Flera hoppades att evenemangen skulle återkomma i någon form.

– Det var ju så bra att låta eleverna vara våra lärare, säger Eva Alderlid. De är ju födda med mobiltelefon i hand. Ofta brukar unga prata väldigt fort så att man inte hänger med, men de unga som jag mötte här ska verkligen ha en eloge. De tog det väldigt lugnt och var tydliga. Om det kommer tillbaka igen nästa år så kommer jag definitivt tillbaka.

Titta på en fin film från den lärorrika dagen då gammal och ung möttes! Du hittar filmen på www.vaxholm.se.

Allt fler laddstolpar till elbilar

Det finns bidrag att söka för företag, föreningar och privatpersoner som satsar på att ställa om till eldriven bil.

Ladda-hemma-stöd till privatpersoner

Småhusägare kan få bidrag med 50 procent av kostnaden, maximalt 10 000 kronor per fastighet. Bidraget gäller installationer efter 2018-01-01 och kan inte kombineras med ROT-avdrag. Ansök inom sex månader efter installationen via Naturvårdsverkets webbplats.

Stöd till organisationer

Företag och organisationer kan få stöd för laddplatser på en parkering för personal, föreningsmedlemmar eller företagsfordon. Ansökan kan göras senast sex månader efter installationen. Bidrag ges med 50 procent av totalkostnaden, högst 15 000 kronor per laddpunkt, för installationer som utförts efter 2019-07-15. Ansök via Naturvårdsverkets webbplats.

Stöd till publika laddstationer

På en publik laddstation kan vem som helst ladda bilen. Alla utom privatpersoner kan söka stödet som uppgår till högst 50 procent av kostnaden. Stödet söks via klimatklivet hos Naturvårdsverket.

Ansökningsomgångar 2020 är 10/2–10/3, 5–28/5 och 27/8–24/9. Ansök via Naturvårdsverkets webbplats.

Lagra solen privat

Privatpersoner som vill lagra egenproducerad el kan söka bidrag via Boverket. Energilagret ska vara kopplat till en anläggning för egenproduktion av förnybar el som är ansluten till elnätet. Bidraget är högst 60 procent av kostnaderna och maximalt 50 000 kronor. <https://www.boverket.se/sv/sok/?query=energilagring+bidrag>

Mer information

www.energiradgivningen.se,
www.fixaladdplats.se
www.naturvardsverket.se

Resultat i årets medborgarundersökning

Hur nöjda är Vaxholms medborgare? Den frågan besvaras i Statistikmyndigheten SCB:s årliga medborgarundersökning. Totalt hade nöjdheten 2019 minskat något.

Undersökningen mäter invånarnas nöjdhet inom olika områden. Den totala nöjdheten, som under 2018 visade en klar förbättring, visade sig ha minskat något 2019 för de tre sammanfattande områdena nöjd regionindex, nöjd medborgarindex och nöjd inflytandeindex, även om samtliga skillnader inte är statistiskt säkerställda. Inom några av delområdena har nöjdheten ökat.

– Vi beklagar förstås att vi tappat jämfört med 2018 och är tillbaka på nivåer motsvarande 2017, säger Marie Wiklund, kommunchef i Vaxholms stad. Till en del kan det nog förklaras med en "valårseffekt" 2018, men vi är ändå inte nöjda med att backa. Vi hoppas kunna nå ett bättre resultat nästa år.

En mer utförlig artikel om resultatet i medborgarenkäten finns på www.vaxholm.se

Sänkta avgifter i kulturskolan

I tider då många svenska kommuner drar ned på kulturskolan går Vaxholms stad i en annan riktning. Flera nya aktiviteter införs och avgifter sänks för musikundervisningen.

Den som spelar ett instrument i Vaxholms kulturskola betalar idag 1 650 kronor per termin för enskild undervisning. Det är en av de högsta avgifterna i landet. Men under de närmsta fyra åren kommer avgiften undan för undan att sänkas tills den år 2023 har halverats.

Genomsnittsavgiften i Sverige för instrumentundervisning i kulturskolan är 800 kronor. Efter att sänkningen är helt genomförd kommer priset i Vaxholm att landa på 830 kronor per termin för instrument och 790 kronor för drama.

– Det är jättebra att vi kan sänka priserna så att fler har möjlighet att prova på vår verksamhet, säger kulturskolans chef Petri Goman.

Idag har kulturskolan cirka 330 musikelever, 130 dramaelever och 40 barn i körverksamhet.

– Vi hoppas att sänkningen ska göra att fler elever vill spela, sjunga och prova på drama, säger Petri Goman. Vi har till exempel plats för fler elever till stråk- och blåsinstrument och till elgitarr. Till pianoundervisning däremot har vi kö.

Under våren har kulturskolan också startat flera nya verksamheter.

Den nya aktiviteten bild och form har redan cirka 50 elever i fyra grupper och dessutom har en keramikgrupp för barn i årskurs 3–6 startats. Genom bidrag från Statens kulturråd är båda verksamheterna kostnadsfria.

VÄGARBETEN KRING ARNINGE

Arbetet med E18 Arninge station pågår för fullt. Syftet är att knyta samman flera olika transportsätt genom enkla och säkra byten mellan buss, tåg, cykel och bil.

För att hitta uppdaterad information om arbetena vid Arninge station, sök upp Trafikverkets sida:

<https://www.trafikverket.se/nara-dig/Stockholm/vi-bygger-och-forbatttrar/e18-arninge-station>

För information om andra arbeten längs E18 i norrort:

<https://www.trafikverket.se/nara-dig/Stockholm/vi-bygger-och-forbatttrar/pagaende-arbeten-e18-norrort/>

I början av mars arrangerade Vaxholms stad ett informationsmöte för att låta aktörerna berätta om planer och om kommande trafikstörningar kring Arninge och längs E18. Där framkom bland annat att det under vissa perioder kan det uppstå köer på E18, framför allt i rusningstid.

Här är fem tips för hur du klarar trafikträngseln:

- 1. Undvik rusningstid** – genom att åka före eller efter rusningstid slipper du köer och kortar restiden.
- 2. Ta bussen** – ju fler som låter bilen stå desto bättre framkomlighet för alla.
- 3. Samåk med andra** – kanske kan du turas om att skjutsa en bekant som också brukar ta bilen till stan? Bättre ekonomi, bättre framkomlighet och dessutom trevligt sällskap!
- 4. Jobba hemma** – ju fler som låter bilen stå desto bättre framkomlighet för alla.
- 5. Åk båt** – i höst startas på försök en ny pendlarbåtlinje mellan Vaxholm och Stockholm.

Hög andel kvinnor som företagsledare i Vaxholm

Enligt en undersökning från Företagarna placerar sig Vaxholm på fjärdeplats vad gäller andel kvinnor som är företagsledare. I Sverige är andelen kvinnor som är företagsledare 18 procent medan siffran i Vaxholm är 26 procent (119 personer).

Före Vaxholm placerar sig Danderyd (31 procent), Lidingö (30) och Nacka (29).

Det fina resultatet glädjer Vaxholms näringslivssamordnare Mikaela Lodén. Hon tror att den höga andelen kvinnor som företagsledare i Vaxholm delvis beror på en gammal god tradition i kommunen i kombination med ett aktivt val hos kvinnorna att samarbeta, inkludera och stärka varandra.

– Vi har haft en rad skickliga kvinnor som entreprenörer ända sedan 1800-talet. Det är nästan som om det går i arv.

För några år sedan startade två kvinnor ett nätverk för kvinnor som driver företag; Klivet i Vaxholm. Mikaela menar att Klivet bidragit till en vana att samarbeta, skapa affärer ihop, stötta och lyfta varandras verksamheter istället för att konkurrera.

Konsten att fräscha upp konsten

Under vintern restaurerades några av Vaxholms stads konstverk. Viktigt i Vaxholm hängde med när konstverk på rådhuset fick ett försiktigt ansiktslyft.

Tre personer med pannlampor står böjda runt en stor oljemålning som ligger på ett bord i rådhuset. De petar försiktigt i ena hörnet av målningen. Det blå havsmotivet är målat av Johan Axel Gustaf Acke 1912 på Teneriffa och heter Utanföör Teneriffa. Nu ska tavlan få en varsam rengöring och konservering av de tre konservatorerna från företaget Pictor målerikonservering.

Målningen är spänd med en extra tygduk på baksidan med vax emellan för att hålla formen. Men med åren har oljefärgen spruckit och börjat flagna på några ställen. Vaxet på baksidan har hårdnat och duken har blivit lite vågig.

– Vi antar att skadorna är orsakade av att målningens duk har varit ihoprullad när den transporterades från Teneriffa, säger konservatorn, Maria Ihrsén.

Rengöring och ny fernissa

Samuel Johansson injicerar lim i sprickorna och med en liten värmespatel kan han sedan, mycket försiktigt, trycka till så att sprickan sluter sig och färgen åter fästs mot duken.

Konservatorerna undersöker

rådhusets övriga målningar och några tas ner för rengöring eller för att få nya säkrare upphängningar.

– På vissa gör vi bara en lätt rengöring som lyfter damm och en grå smutshinna, säger Maria. På en del tar vi bort fernissa som med tiden har blivit gulbrun och ersätter med en ljusare fernissa. Det kan också handla om att retuschera över stötskador i guldet på tavlans ram.

Vänd på tavlorna

En grundläggande och enkel detalj som många glömmet med gamla tavlor är att vända på dem och kontrollera att upphängningen håller.

– Ett uttorkat snöre eller en gammal metalltråd kan lätt gå av, säger Maria. Vi får ofta in privata tavlor som fått skador

Konsten i Vaxholms stad

Vaxholms stad äger cirka 400 konstverk, främst målningar men även flera textilkonstverk och skulpturer. Till största del består samlingen av konstverk med anknytning till Vaxholm. Konsten är utplacerad på olika kommunala verksamheter som bibliotek, skolor och förskolor och kommunhus. Av särskilt intresse är flera konstverk av den kända målaren J A G Acke som hänger i Rådhuset och ett stort verk av Birgit Broms som hänger i entrén till den nya idrottsanläggningen vid Campus Vaxholm.

då de fallit ner. Man behöver med jämna mellanrum kolla igenom upphängningen. Det är enkelt åtgärdat men samtidigt lätt att glömma.

Vaxholms rådhus är en ganska ren miljö så det krävs inga stora rengöringar och bara mindre konservatorsåtgärder.

– Då kan det till exempel vara mycket värre när vi restaurerar tavlor i Stockholm, säger Maria. Där märks det att det är mer biltrafik, som till exempel målningarna i riddarhuset där det finns en stor trafikled precis utanför.

Av de 12 tavlor i rådhuset som behöver konservering kan några åtgärdas på plats medan hälften tas med till konserveringsateljén.

Familjen Plastrougi är med i Vaxholms stads hållbarhetsutmaning. Från vänster Nike, pappa Daniel, Juno, Lola, Bon och mamma Therese.

De vill leva hållbart: "Vi är inte alls perfekta"

Möt familjen Plastrougi som är med i Vaxholms stads hållbarhetsutmaning. Både föräldrarna och de fyra döttrarna är engagerade i klimat- och hållbarhetsfrågor och försöker göra förändringar i sin vardag hemma på Rindö. Även om de redan kommit långt så satsar de nu på att nå ännu längre.

TEXT OCH FOTO MALIN OTTOSSON

Daniel och Therese och deras fyra döttrar var de allra första som anmälde sig när Vaxholms stad sökte frivilliga till en hållbarhetsutmaning.

– Vi vill vara med i projektet för att bli bättre, säger Daniel. Vi gör ganska många miljömedvetna val redan nu. Men efter ett tag fastnar man i gamla hjulspår. Vi ser det här som en chans att upptäcka nya vägar för att bli mer hållbara.

Sålt ena bilen

Familjen Plastrougi bor på Rindö, Daniel jobbar som lärare och cyklar till jobbet. Therese jobbar som personalchef i Stockholm och har nyligen börjat åka kommunalt. De har just gjort sig av med en av familjens två bilar.

När vi hälsar på hemma i familjens stora hemtrevliga kök bjuder de på

ekologiskt kaffe med havredryck till.

Trots att Therese älskar mjölk har familjen nästan helt gått över till havre.

– Jag tänkte att jag i alla fall skulle prova och det gick väldigt snabbt att vänja sig, säger hon. Vi försöker göra små saker, varje dag. Det vi gör kanske är lite i det stora hela men om vår familj kan minska koldioxidutsläppen med ett kilo, och tusen personer till gör det, då har vi ju minskat med ett helt ton. Vi behöver göra den här förändringen tillsammans, på alla nivåer.

Minskad konsumtion

Daniel och Therese försöker ständigt hitta små hållbara förändringar i sin vardag.

– Vi har kommit ganska långt kring våra transporter och att minska konsumtionen och så försöker vi minska matsvinnet, säger Daniel. Det är ju jag som har den klassiska papparollen att jag äter upp allt som blir över så att vi inte behöver slänga.

Det är inte bara föräldrarna som är engagerade för klimatet. Äldsta dottern Juno, snart 11 år, beskriver att hela familjen försöker göra något åt problemen. Hon lär sig mer i skolan och i appen Tik tok och följer Greta Thunberg.

Trots att Juno har gjort över 1 000

filmer i appen Tik tok är hon nöjd med sin begagnade mobil.

– Vi handlar nästan alltid begagnat eller på loppis eller ärver kläder. Just nu har vi en familjeregel att vi inte ska köpa några nya textilier.

Lillasyster Lola, snart 8 år, berättar vad hon tycker är klimatsmart.

– Att man inte åker så mycket flygplan, för då släpper man ut väldigt mycket, lika mycket som 40 000 tågresor. Det har jag sett på reklam.

Göra ännu mer

Med en lång rad förändringar är kanske inte familjen Plastrougi de som behöver ändra sig mest. De har redan minskat transporter, minskat konsumtionen, bytt ut en rad hushållsprodukter mot mer hållbara alternativ. Till och med tuggummit är bytt till ett som inte innehåller plast. Behöver de verkligen fler hållbarhetsutmaningar?

– Ja, det är klart. Vi är inte alls perfekta, säger Daniel. Vi försöker till exempel att äta mer vegetariskt. Där behöver vi hitta ett sätt som funkar för hela familjen.

Therese håller med.

– Det finns fortfarande mycket vi skulle kunna göra. Det går ju åt mycket mat och skjutsande i vår familj. Och så brukar vi ju åka på en utlandssemester med flyg varje år.

Vaxholms stads hållbarhetsutmaning

Vaxholms stad driver under 2020 en hållbarhetsutmaning där fem frivilliga vaxholmsfamiljer deltar. Meningen är att inspirera både deltagarna själva och andra Vaxholmsbor till att sträva mot en mer hållbar livsstil och minska sitt koldioxidutsläpp. Fyra huvudområden kommer att vara i fokus: mat, avfall, energi och transporter.

Du kommer att kunna följa deltagarna och deras hållbarhetsarbete på Facebook på Hållbarhetsarbete i Vaxholms stad.

Vaxholms stads värdeord:

samspel

engagemang

respekt

Strax före sommarlovet presenterades Vaxholms stads värdegrund för alla medarbetare. Det skedde genom att alla bjöds in till en föreställning i Kronängsskolans aula, där de värdeord som sammanfattar Vaxholms stads gemensamma värdegrund presenterades.

Vaxholms stads värdeord som alla medarbetare gemensamt tagit fram är:

- **Samspel**
- **Engagemang**
- **Respekt**

Men arbetet med värdegrund är inte i mål - arbetet med att införliva den i det dagliga arbetet har bara börjat. På varje enhet jobbar nu sedan våren 2019 alla enheter med att tolka, analysera och levandegöra dessa värdeord i var och ens konkreta verksamheter, så att de blir mer än vackra ord på ett papper. Syftet är att de ska hänga med i allt som görs. De ska fungera som en kompass i stadens kontakter och möten med människor som besöker, bor och verkar i Vaxholm. Det är med andra ord ett ständigt pågående utvecklingsarbete som nu förenar alla Vaxholms stads verksamhetsområden.

Vi frågade några medarbetare inom Vaxholms stad om hur de kopplar värdegrunden till sin egen arbetsvardag.

Eva-Lena Granbacka

bibliotekschef

– Vi har pratat om vad orden betyder just för oss i vår verksamhet på biblioteket. Orden är tydliga och lätta att använda och tillämpa i det dagliga arbetet. En gång i månaden har vi lite längre möten och då avslutar vi med att fråga oss om vi har haft med oss SER under mötet? Vi påminner varandra om orden, kanske alldeles särskilt när vi själva känner att aj då – nu blev det där inte bra.

Katarina Wedin

rektor Vaxö Rindö förskoleområde

– Våra värdeord är så användbara! Samspel är grunden för att vårt arbete i förskolan ska fungera. Vi arbetar både i arbetslag och som en hel arbetsgrupp kring barnen varje dag. Det är ett ord att fylla med innehåll till exempel när vi pratar om hur vi vill ha det tillsammans och att relatera till när eventuella konflikter uppstår. Engagemang – det är grunden för både min egen och pedagogens insats dagligen. Det ger mig anledning att löpande reflektera kring hur jag håller min inre motivation levande och hur jag engagerar och motiverar medarbetargruppen. Respekt i mötet med individ och grupp är på sätt och vis avgörande för både vilja till engagemang och samspel i det dagliga arbetet. Det handlar om att möta människor där de är och att vara lyhörd. Men också att ha självrespekt som en del av ett hållbart ledarskap.

Niclas Plahn

GIS-ingenjör & bredbandsansvarig

– Värdegrunden är med mig varje dag i mitt arbete. Som GIS-ingenjör består delar av mitt arbete av att hålla geografiska data uppdaterade. Detta kräver samspel, engagemang och respekt från tjänstepersoner på olika enheter för att få fram korrekt data i rätt tid. Vi visar också respekt och engagemang gentemot mot våra medborgare när vi svarar på alla frågor som kommer in till tekniska enheten. Det kan handla om felanmälan av stadens belysningsstolpar eller frågor om bredbandsnätet. Allt som kommer in försöker vi lösa så fort som möjligt!

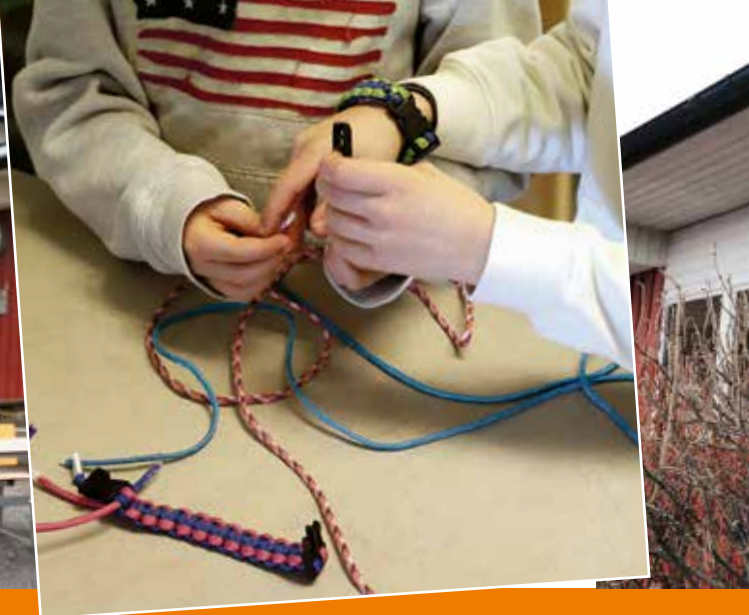

Clas-Henric Wallgren

koordinator för arbetsmarknadsaktiviteter

– För mig är det mycket viktigt att vara en god ambassadör för Vaxholms stad i alla offentliga sammanhang. Det innebär att jag är kommunens representant och kan jag inte svara så släpper jag inte frågan, utan ser till att lämplig medarbetare återkopplar. Det är viktigt för mig att jag uppfattas som trovärdig och utför det jag lovat, och samtidigt inte lovar något jag inte kan hålla. Jag bemöter alla medborgare, kunder och gäster på ett respektfullt sätt och försöker vara tydlig gällande min roll i Vaxholms stad och vad mitt arbete innefattar samt var min kunskap finns.

Mer meningsfullt fri

Fritidsverksamheten i skolorna utvecklas allt mer mot en pedagogisk verksamhet med tydliga mål där omsorg, utveckling och lärande utgör en helhet. Viktigt i Vaxholm besökte fritids i Resarö skola för att få veta mer.

TEXT OCH FOTO: MALIN OTTOSSON

När vi går in i Resarö skola möter vi en grupp elever som sitter runt två bort och spelar tärningsspel och knyter makraméknytar av färgglada grova snören. En av sjuåringarna visar sitt gröna och blå makraméarmband som han gjort själv.

– Jag lärde mig hur man gör av min kompis. Det tog ungefär en minut, säger han stolt och börjar genast visa två nyfikna kompisar hur man gör.

Det som ser ut som ett skönt tidsfördriv är på samma gång en planerad verksamhet utifrån fritidshemmets egen läroplan. I makraméknytandet ingår till exempel att lära sig praktiska färdigheter, att lära sig att följa en instruktion och att kunna lära ut till andra, alltså övning i

sociala relationer och kommunikation.

Vi slår oss ned i lärarrummet med två av fritidspedagogerna Jesper Olsson och Magnus Haaparanta.

Magnus är utbildad fritidspedagog, Jesper är fritidslärare. De har båda behörighet att undervisa i skolan.

– Jag brukar ofta ha lite mer praktiska lektioner, säger Jesper. Handlar det till exempel om matematik kanske vi spelar ett matematikspel.

Planerar tillsammans

Fritidshemspersonalen på Resarö skola arbetar med ett ”fritidshemsluft” för att öka personalens medvetenhet om läroplanen och för att få med alla delar i

verksamhetsplaneringen. En gång i månaden samlas personalen och planerar för de närmsta fyra veckorna. Det görs också en samplanering med lärarna så att undervisningen under hela skoldagen följer en röd tråd från för- till eftermiddag.

– Även om vi inte följer planeringen exakt så är det skönt att ha den att luta sig emot, säger Magnus. Vi brukar välja ett område som vi fokuserar undervisningen på under en period. Det kan vara kommunikation och språk, eller lekar och fysisk aktivitet till exempel.

Fokusområdet genomsyrar sedan de aktiviteter som presenteras för barnen. Det finns också ett fritidsråd där elevernas idéer fångas upp. Delaktigheten är viktig.

Eleverna har många favoritaktiviteter; bandy, pingis och dans ute, biljard, couronne och klassiska sällskapsspel inne. Eleverna brukar måla och pyssla, bland annat med textilier och pärlplattor. Några elever har också jobbat med att bygga robotar och modellbilar som drivs med solenergi.

Under rasten på skolgården träffar vi Isabelle de Jager och Filippa Lind i årskurs två: Vad skulle ni vilja ha mer av på fritids om ni fick välja?

– Det var en väldigt svår fråga, för det är redan väldigt bra på fritids, säger Isabelle fundersamt. Vi brukar

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll:

- Språk och kommunikation
- Skapande och estetiska uttrycksformer
- Natur och samhälle
- Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

tids

mest gå runt och prata och när vi är ute brukar vi leka burken eller bygga kojor. På sommaren brukar vi sätta på musik ute och dansa. Jag älskar också att pyssla i verkstan, vi gör till exempel "pappersbutiker" och har gjort en julaffär (alltså en affär som bara säljer julsaker).

– Jag gillar att vara inne och rita, säger Filippa. Vi har ett mysrum där det alltid är lugnt och man kan sitta och prata. Det är jättemysigt.

Inspirerande aktiviteter

Fritidshemmets undervisning är mer situationsstyrd än skolans. Verksamheten styrs och formas av personalen tillsammans med eleverna. Den planerade aktiviteten kan bli en annan, men eleverna får fortfarande träna de förmågor som var tänkt.

– Vi vill absolut inte tvinga eleverna till våra aktiviteter utan inspirera dem, säger Jesper. Genom att byta miljö och gå ut i skogen kan det hända att mönster bryts så att man börjar leka med någon ny kompis.

Samtidigt är det inte meningen att fritidsverksamheten ska vara fullpackad med aktiviteter. Ibland kan det också handla om rekreation och vila då barnen får koppla av.

Från "barn" till "elever"

Jesper och Magnus tycker att personalgruppen har anpassat sig snabbt till det här nya sättet att arbeta.

– Till väldigt stor del är det detsamma som vi gjorde tidigare, säger Magnus. Vi var ju inne, ute eller i skogen då med.

FAKTA OM FRITIDS LÄROPLAN

Enligt grundskolans läroplan (Lgr 11) kapitel 4 ska undervisningen i fritidshemmet "stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid". Undervisningen ska bland annat utgå från elevernas behov, intressen och initiativ, främja fantasi och förmåga till lärande genom lek, rörelse och främja skapande genom estetiska uttrycksformer och praktiska arbets-sätt. Undervisningen ska också skapa möjlighet att utveckla kreativitet, nyfikenhet och tilltro till sin egen förmåga och utveckla goda kamratrelationer samt känna tillhörighet och trygghet i elevgruppen.

Skillnaden är att vi nu har ett tydligare pedagogiskt syfte med det vi gör. Det handlar om att bygga olika förmågor hos barnen.

En annan skillnad är att barnen kallas "barn" tidigare när de var på fritids men nu kallas "elever" för att det pedagogiska uppdraget ska bli mer tydligt.

Spännande utveckling

De allra flesta (cirka 300) av skolans 450 elever går på fritids. I årskurs 4–6 får eleverna gå hem själva, efter överenskommelse med vårdnadshavare. På våren när det börjar bli fint väder blir det allt vanligare att de äldre eleverna går hem med en kompis.

– Det är stor skillnad från att de börjar här i 6-års och när de sedan går ut i sexan, säger Magnus. De får en förståelse och mognad som är häftig att få se. Från att göra allting som kompisarna gör, börjar många ta ett kliv framåt och välja mer efter vad de själva vill göra.

Jesper håller med.

– Det härliga med det här jobbet är ju att få vara med barnen i deras aktiviteter och ta del av deras utveckling. Ibland känns det att man har betytt någon för barnen och det är ju en väldigt härlig känsla.

Sök skolskjuts senast 20 maj

Sista dag att ansöka om skolskjuts för grundskoleelever inför läsåret 2020/2021 är den 20 maj.

Med skolskjuts avses kollektivtrafik eller taxi. Ansökningar som inkommer efter den 20 maj kan inte garanteras handläggning före skolstart.

Observera att gymnasieelever inte behöver ansöka om SL-kort eftersom korten delas ut av respektive skola första skoldagen på höstterminen.

Läs mer om skolskjuts och ansök genom e-tjänst på www.vaxholm.se.

Dansa bort stress och oro

Under våren har aktiviteten "dansa utan krav" startats. Stresade högstadiejejer är välkomna till kravlös dans med fokus på rörelseglädje.

– Det här handlar inte om prestation, säger Linnea Sundblom som gått en utbildning i metoden. Man behöver inte dansa snyggt, den här dansen kommer inte att visas upp. Det handlar om att släppa loss och ha kul till musik.

Idén bakom den utarbetade metoden är att musik och rörelse motverkar stress och oro. Fysisk aktivitet stärker dessutom kroppsuppfattningen och motverkar psykisk ohälsa.

Flickor i högstadiet är i många fall en särskilt utsatt grupp som kan uppleva press ifrån flera olika håll. I den här danssalen finns inga speglar på väg-garna, här behöver man inte jämföra sig med de andra, utan kan få dansa helt kravlöst på sina egna villkor.

– Här satsar vi på gemenskap, att ha roligt utan krav. Vi gör det för att det är härligt, säger Matilda Rydh Håkansson. Linnea och jag är dramapedagoger och inte dansare själva, men vi tycker om att dansa.

Våld.
Är.
Aldrig.
OK.

Hur schysst är din relation?

För att uppmärksamma våld i ungas partnerrelationer genomför jämställdhetsmyndigheten och länsstyrelsen kampanjen "svartsjuka är inte romantiskt". Unga (15–20 år) som blir utsatta för våld, utsätter någon annan för våld, eller den som är kompis till våldsutsatt eller utövare kan vända sig till ungarelationer.se.

Ofta förknippar vi våld i nära relationer med fysisk misshandel men det kan också handla om hot, tvångssex, nedlåtande ord, utpressning, skadegörelse hemma, hedersrelaterat våld, aggressivt beteende, isolering och kontroll.

Enligt ATV, Alternativ till våld, är våld varje handling riktad mot en annan person, som genom att denna handling skadar, smärftar, skrämmer eller kränker, får den personen att göra något mot sin vilja eller sluta göra något den vill.

Om du lever i en relation (oavsett ålder) där det förekommer våld kan du få hjälp av socialtjänsten i Vaxholms stad. Vi hjälper dig som är utsatt för våld eller är orolig för någon annan. Om du själv utsätter någon för våld kan du få hjälp att ändra ditt beteende. Personalen har tystnadsplikt och du kan vara anonym. Ring till socialtjänstens vuxenenheter, tel. 08-541 708 78.

Mer info: Läs mer på www.vaxholm.se, våld i nära relationer.

Extratjänst i matsalen

Vaxholms stad har anställt en handfull personer på så kallad extratjänst. En av dem är Ruqia Ibrahim Ismail från Etiopien som arbetar i kommunhusets matsal.

– Det är underbart att ha ett jobb och tjäna pengar som alla andra, säger hon.

Vi möter en strålande glad Ruqia efter några veckor på det nya jobbet. Hennes uppgifter är att städa och hålla ordning i köket, fylla på och fixa kaffe och annat som behöver göras.

– Alla jobbar mycket här i huset, då behöver man dricka mycket kaffe för att inte somna, säger hon och skrattar.

Ruqia kommer från etiopiska Ogaden och har somalisk bakgrund. Hon kom till Sverige för ett och ett halvt år sedan. Hon gillar att hålla ordning och har också bjudit på uppskattade hemgjorda somaliska köttfärspioger, sambuses, till en gemensam personalfika.

– Jag är så glad att få jobba. Det känns skönt att kunna betala för sig, säger hon genom tolken Amran Egnah som kommer och tolkar åt Ruqia ibland.

Genom att träffa många svenskar på jobbet har Ruqia möjlighet att öva språket. Hon har läst på SFI men det har varit svårt eftersom hon inte gått i skola tidigare och inte kan läsa, även om hon övar på det också. Hon beskriver hur glad hon är över att få bo i ett land som Sverige som är tryggt och välfungerande.

Ruqia Ibrahim Ismail.

Khadija jobbar i äldreomsorgen

I ett annat kök, på äldreboendet Borgmästargården träffar vi Khadija Gambo som arbetar som extra vårdbiträde.

Khadija arbetade som lärare i sitt hemland Eritrea men är väldigt glad att nu kunna arbeta med äldre.

– Jag tycker mycket om de äldre, och jag tycker också mycket om mina arbetskamrater, säger hon och håller upp kaffe till de äldre som sitter runt bordet.

Khadija har varit i Sverige i snart tre år och bor i Vaxholm med sin familj. Hon har läst klart svenska för invandrare och läser nu svenska som andraspråk.

– De som bor här på äldreboendet hjälper till att lära mig svenska, säger Khadija.

Flera nya extratjänster

Ruqias och Khadijas jobb är så kallade extratjänster, som betalas till allra största delen av arbetsförmedlingen och är möjlig att få inom offentlig tjänst. Tjänsterna löper till att börja med i ett år, med möjlighet till förlängning.

Syftet är att ge en första jobb möjlighet till dem som står allra längst från arbetsmarknaden, ofta invandrade kvinnor utan utbildning. Extratjänster konkurrerar inte med andra ordinarie jobb, utan är just extratjänster.

Extratjänster i kommunen finns även på Söderfjärds- och Kronängsskolan och i hemtjänsten.

Mer om extratjänster

Offentliga verksamheter, föreningar eller organisationer som är intresserade av att erbjuda extratjänster kan vända sig till arbetsförmedlingen. Det går också att få tips och hjälp av Vaxholms jobbcoach Clas-Henric Wallgren, clas-henric.wallgren@vaxholm.se.

Renoveringen av hembygdsgården

I oktober 2019 drabbades hembygdsgården av kraftiga skador i samband med en sprängning. Vad som orsakade explosionen utreds av polisen.

Vaxholms stad är fastighetsägare och renovering av fastigheten pågår. Hela byggnaden omges av ett väderskyddande tält och bland annat har skorstenen, som knäcktes, och taket renoverats. Flera delar av byggnaden skadades och väggar flyttades i samband med explosionen.

Hembygdsmuseet och hembygdsgårdens servering kommer inte att ha möjlighet att ha verksamhet i fastigheten under sommaren 2020.

QR-koden berättar mer om äldre gravar

Genom små skyltar med en QR-kod på sidan av gamla gravstenar kan besökare på gamla kyrkogården söka sig tillbaka och få veta mer om historien bakom namnet.

Brukar du läsa på gravstenar och fundera över vem personen var? På Vaxholms gamla kyrkogård finns ett 80-tal äldre gravar runt kyrkan och på kolera-kyrkogården som berättar om Vaxholms historia. På hälften av gravarna sitter också en liten skylt med en QR-kod för nyfikna som vill veta mer än bara årtal, namn och yrkestitel.

Leder till informationssida

QR står för "quick response" och är en rutkod som kan avläsas med en mobilkamera eller en QR-läsare och som leder till gravstensens egen informationssida.

Arbetet med QR-koder på gravar startades som ett samarbete mellan Vaxholms församling och Urban Fredriksson som driver projektet på sin fritid. De

första koderna sattes upp 2015. Det är hittills bara äldre så kallade kulturgravar från 1800-talet och tidigare som har QR-koder.

– Jag försöker hitta information om alla gravar, men ibland går jag bet på någon där information inte går att få tag på, säger Urban. Jag använder alla tänkbara vägar, letar till exempel i tidningar från 1700-talet och fram till 1900-talets början och i många olika arkiv som kyrkoarkiv och riksarkivet.

Historia och bilder

Den som riktar mobilkameran mot den höga runda gravstenen utanför Vaxholms kyrka, sergent Carlssons familjegrav, kan få veta att Carl Johan Fredric Carlsson föddes i Visby 1831, att han flyttade till Vaxholms fästning som 18-åring och ingick i Kungliga svea artilleriregemente. När Carlsson var 28 år gifte han sig med Beata Chatarina Andersson och fick två söner. 1861 blev Carlsson befördrad till sergent. På

informationssidan finns också bilder på hur uniformerna såg ut under Carlssons tid som sergent.

Urban Fredriksson arbetar nu med flera andra projekt kring Vaxholms historia, och letar mer information om gravarna. Så småningom hoppas han även kunna fortsätta med några av de äldre gravarna på nya kyrkogården.

Modernisering på bibblan gav ungdomsrum

Vaxholms stadsbibliotek har moderniserat med en ny självservicestation under hösten. Ommöbleringen har bland annat gett ett särskilt ungdomsrum och mer tid för att hjälpa låntagare.

Det har länge gått att registrera låneböcker själv på Vaxholms bibliotek. Nu finns även möjlighet för låntagare att själva återlämna sina böcker. Det ger bibliotekarierna större möjlighet att prata med besökare om böcker och möta de som vill ha hjälp med digitala frågor.

– Nu när vi inte längre är låsta vid informationsdisken kan vi röra oss friare och hjälpa till, säger bibliotekschef Eva-Lena Granbacka. Många av våra låntagare välkomnar det nya, de vill gärna klara sig själva.

Eva-Lena Granbacka och bibliotekets nya röda soffa.

I den öppna delen finns nu en självservicestation med scanner, kopiator och skrivare.

Ett rum har därmed kunnat göras om till ett ungdomsrum med fåtöljer och mysbelysning. Bokhyllorna är fyllda med ungdomslitteratur.

– Här ska ungdomar kunna dra sig undan lite och vara ifred. När vi flyttade in böckerna hit blev det samtidigt

rymligare på barnavdelningen, säger Eva-Lena Granbacka.

På barnavdelningen har man nu fått plats med en inbjudande knallröd soffa där barn och föräldrar kan slå sig ned för att bläddra i böcker och läsa för varandra.

– Vi är jättenöjda, säger Eva-Lena Granbacka, som hoppas att besökare ska gilla det nya.

Scoutkårens loppis

16 maj kl. 9.00–15.00 hålls Waxholm Scoutkårens loppmarknad på Rådhusorget. Vi knackar dörr och samlar in prylar i Vaxholm under vecka 19. Du kan också lämna saker vid scoutgården, Björkstigen 7, vardagskvällar från 4 maj. Vi kan inte ta emot stora, tunga föremål. Kom och fynda – det finns något för alla!

Kontakt: loppis@waxholmsscoutkar.se
Läs mer på www.waxholmsscoutkar.se

Plantbyttardag

Välkommen till Vaxholms stadsbibliotek 16/5 klockan 10.00–14.00.

Ta med dig växter du planterat eller sätt och byt till något annat spännande. Ett samarbete mellan biblioteket och Naturskyddsföreningen i Vaxholm.

Stipendium för utbildning

Vaxholms Rotaryklubb årliga stipendium för utbildning och internationell förståelse, på 10000 kronor, är i första hand avsett för utlandsstudier och kan sökas av ungdomar 17–25 år boende i Vaxholms kommun. Sista dag för ansökan är 1 juni 2020. Ansökan skickas till Vaxholms Rotaryklubb, c/o Pontus Holmström, Box 64, 185 21 Vaxholm. Till ansökan ska bifogas en kostnadskalkyl för den avsedda utbildningen.

Stipendium för idrott och kultur

Lions Club i Vaxholm delar varje år ut stipendier till ungdomar som har gjort en bra insats eller har utvecklats inom idrott och kultur. Ett stipendium går till kultur och ett till idrott. Ansökan skickas senast 30 april till Kjell Hjalmarsson, kjell-hjalmarsson@telia.com.

Observera! Vid denna tidnings pressläggning pågick omställning i samhället med anledning av coronaviruset. Var därför uppmärksam på att förutsättningar för planerade programpunkter kan ha ändrats. Ta reda på vad som gäller hos respektive arrangör.

Börja orientera

Nybörjarkurs för 7-åringar och äldre. Tisdagar klockan 18.00–19.15 vid Tenöbadet. Start tisdag 21 april. Anmäl er i förväg på info@waxholmsock.se.

Kom gärna på prova-på träning tisdag 7 april klockan 18.00, samling på Eriksö, vid orienteringens klubbstuga.

Vaxholm Wild Camp

Är du 8–13 år och sugen på en vecka med äventyr och gemenskap? Välkommen till Vaxholm Wild Camp! Vi testar massor av roliga aktiviteter som fiske, matlagning utomhus, tarzanbanor och bad. Vi lär oss grunderna i orientering och använder oss av dem när det är dags för skattjakt.

Alla är välkomna, oavsett tidigare orienteringserfarenhet.

Vecka 33, 10–14 augusti, 8.30–15.00. Samling vid Vaxholms Orienteringsklubbs klubbstuga på Eriksö. Kostnad 1 750 kr. Anmälan och frågor: wildcamp@waxholmsock.se

Waxholms OK arrangerar SM i natorientering

Waxholms OK har i samarbete med OK Österåker fått uppdraget att anordna svenska mästerskapen i natorientering fredag 17 april. Tävligen går i Åkersberga och vi förväntar oss cirka 600 löpare. Sverige har många världsstjärnor i orientering, kom och heja fram dem.

Mer info: <http://www.svenskorientering.se/Distrikt/stockholmsorienteringsforbund/Natt-SM2020>

Om du vill bidra på något sätt kontakta cia.fochsen@waxholmsock.se

Strömmingsloppet 10 års jubileum!

Strömmingsloppet går lördag 16 maj runt i Vaxholm nära vår vackra natur och vattnet. Loppet går i 5 km eller 10 km för alla åldrar. Det finns också Lilla Strömmingsloppet för barn upp till 12 år runt tävlingscentrum på Lägre, skyddat från trafiken. Knattelopp 400 m för de som är 6 år och yngre och 900 meter respektive 1800 meter för de äldre barnen. Start och mål vid Lägre. Där hålls också prisutdelning, prova-på aktiviteter, tävlingar, försäljning, underhållning och servering. Arrangörer är Waxholms orienteringsklubb. Vi hälsar löpare och publik varmt välkomna till en folkfest mitt i Vaxholm!

Information och anmälan på www.strommingsloppet.se

Vaxholms stadsbibliotek

Hamngatan 19 Tel: 08-541 709 45

E-post: biblioteket@vaxholm.se www.vaxholm.se

Bokinkast: Hamngatan 17 när biblioteket är stängt.

Evenemang våren 2020

APRIL

- 5 Romanskonsert i Vaxholms kyrka
- 11 Påskfirande i centrala Vaxholm
- 12 Festhögmässa i Vaxholms kyrka
- 25 Världsbokdagen på biblioteket
- 26 Konsert i Vaxholms kyrka
- 30 Vallborgsmässosfirande

MAJ

- 9-24 Vaxholms Vårsalong - Galleri Roddarhuset
- 16 Strömmingsloppet
- 16 Radio nord, utställning - Vaxholms fästningsmuseum
- 17 Beredskapsdagen - Kastellet
- 30-31 Konstutställning - Galleri Roddarhuset

JUNI

- 1-11 Konstutställning - Galleri Roddarhuset
- 3 Min-utställning, etapp 3 - Vaxholms fästningsmuseum
- 6 Nationaldagskonsert - Vaxholms kyrka
- 6 Rindödagen - Rindö hamn
- 7 Barnens dag - Kastellet
- 10 Skärgårdsbåtens dag - Söderhamnen
- 13-25 Konstutställning - Galleri Roddarhuset
- 14 Konst & Historia - Rindö redutt
- 19 Midsommarfirande - Lägret
- 26-30 Roddarhusets samlingsutställning

Vårens barn- och skolföreställningar:

Vill ha hund

spelas av dockteater Tittut på Storstugan för barn 3-6 år.

Världens mesta Ester

spelas av gruppen Teater Fredag för Vaxholms elever årskurs 1-3.

Fångad i ett nätverk

spelas av teater unga Roma för årskurs 7 på Kronängsskolan.

ÖPPETTIDER

måndag 14-20
tisdag 10-17
onsdag 10-20
torsdag 10-17
fredag 10-17
lördag 10-14

AVVIKANDE ÖPPETTIDER:

4 maj-5 juni:
måndag 14-19
tisdag 10-17
onsdag 10-19
torsdag 10-17
fredag 10-17
lördag 10-14

Långfredag-annandag påsk: stängt
Valborg 30 april: 10-15
Första maj: stängt
20 maj: 10-17
21 maj Kristi him. dag: stängt
6 juni: stängt

E-böcker och E-ljudböcker finns att låna i digital form via bibliotekets gratisapp, biblio. Hämta appen i appstore eller googleplay.

Daisy-talböcker: kan lånas av dyslektiker, synskadade och andra med läshinder.

Aktuell information om vårens släktforskning och advokatjour finner du på bibliotekets webbsidor.

PROGRAM FÖR VUXNA

(med reservation för eventuella ändringar)

Kulturcafé 26/3 kl. 15.00: "Operan i mitt hjärta". Maria Watolla berättar och guidar oss genom sin arbetsplats, Kungliga operan.

Kulturcafé 21/4 kl. 15.00: "Stockholms ölkaféer - ett försvunnet kulturarv". Föredrag med Leif Gidlöf.

Öppen bokcirkel 6/5 kl. 18.30

Läs "För Lydia" av Gun-Britt Sundström och kom och dela dina intryck tillsammans med oss andra. Ingen anmälan krävs. Alla är välkomna!

Fågelskådningsskola 9/5 kl.

10.00. Etienne Edberg, naturguide och författare, ger en introduktion i fågelskådning. Därefter gemensam promenad på Vaxön. Ta med kikaren! Ett samarbete med Naturskyddsföreningen i Vaxholm.

PROGRAM FÖR BARN

(med reservation för eventuella ändringar)

Sagostund, barnbibliotekarie Mari läser sagor för 3-6 åringar i sagohörnan på biblioteket: 16/5 kl. 11.00

PÅSKLOV VECKA 16

Hela lovet: 6/4-18/4: Tävlings om Barnkonventionen. Vinn boken "Vem är du? - en bok om tolerans". Plupp fyller 65 år: 16/4 14.00- 17.00. Vi firar med Plupp-pyssel. Drop-in.

Barnkonsert 25/4 kl. 11.00

Skrubiluttan och Skrubilej är på besök! Två troll på nya äventyr. Fri entré.

Studiebidrag till körkursutbildning

Ungdomar skrivna i Vaxholms kommun, födda 2003 eller tidigare, kan söka bidrag till körkursutbildning från Stiftelsen till Anna-Lisa och Hugo Dahlbergs minne.

Ansökan med namn, födelsedatum, adress, e-postadress, och en kortfattad berättelse om behovet av körkurs, skickas senast 30/4 2020 till: Stiftelsen till Anna-Lisa och Hugo Dahlbergs minne, c/o Advokatfirman Carl-Oskar Klint, Box 61, 185 21 Vaxholm.

Vaxholm arbetar med Corona

För uppdaterad information om hur Vaxholms stad arbetar kring smittspridning och coronaviruset läs på www.vaxholm.se

**VAXHOLMS
STAD**

Tidningen Viktigt i Vaxholm ges ut av Vaxholms stad

Kontakta Vaxholms stad: Öppettiderna för Vaxholms stads reception och växel är vardagar 08.00–16.00.

Växel: 08-541 708 00 • Besöksadress: Eriksövägen 27 • Postadress: Vaxholms stad, 185 83 Vaxholm • www.vaxholm.se